

Halkın Sesi

HAKKIN SESİDİR

Sahib, Neşriyat Amiri ve
Başmuharriri
SİRRI SANLI
Idarehane: İzmirde Birinci
Beyler Sokağında
(Halkın Sesi) Matbaasında
Basılmıştır
Geçmiyen yazı geri verilmez

İTALYA HARİCİNDEKİ İTALYANLARDAN YÜKSELEN SES

Kısa ve Açık

Madem ki adaletten dem vuruyorlar!

Amerikadan yükselen Ruzveltin sesine Roma - Berlin muhaverinin gazeteleri cevap verirlerken demek istiyorlar ki: Biz bizi göstermek istediğimiz gibi, harbi çok sevdiğimiz gibi, çok eğlenceli bulduğumuzdan göze almıyoruz. Biz harbe, uğradığımız haksızlıkları, gördüğümüz zulüm ve adaletsizlikleri yok etmek için baş vuruyoruz ve bundan sonra baş vuracağız. Biz, haksız ve adaletsiz taksimlerle elimizden gelen müstemlekeleri ve hukukumuzu geri almaya kadar savaşlarımızı terketmiyeceğiz..

Eğer bu tehdit, haksızlık ve adaletsizliğe karşı yükletilen bu şikâyet, onu yapanlara, müstemlekeleri aralarında paylaşanlara, harp ganimetlerinden aslan payı koparanlara harp yapıpıda hiçbir kabahati, hiçbir mes'uliyeti olmayan ve küçük hükümetlerin başında patlamasaydı, hiç şeye yoktur ki bugün Ruzveltin siyasi etrafında toplanan muhafazakârların telki daha fazlası, Roma - Berlin muhaveri etrafında toplanabilirdi. Bir harp, bir mağlûbiyet neticesinde toplanan haklardan, uğranılan adaletsizliklerden şikâyet edenlerin, hiçbir harp sebebi olmadan müdafaasız, aciz devletleri haksızca ve adaletsizce yutmaları ve daha büyük istemeleri pek de haksız olmayarak birçok hükümetleri düşünceye ve telâşa düşürmüştür. Hak ve adaletten mahrum olanlar, onlara haksızlık ve adaletsizlik yapanlarla savaşacaklarını ve düçar olduklarını iddia ettikleri bu hak ve adaletsizlikleri, onlarda başkalarına yapmak için gözetmediklerini - kuru sözlerle değil - fiili delillerle ilan etmelidirler ki herkeste, hak ve adaletten mahrum edildiklerini iyice anlayabilsin.

SİRRI SANLI

MAREŞALI DIYOR KI: Çin harbi Japonyayı çok yıpratacaktır

Paris 19 (Radyo) — Japon kıt'aları Kohlin şehri işgal etmişlerdir. Mareşal Şan - Kay - Şek gazetecilere verdiği beyanatta: Bu harbinin, Japonyayı ikinci derecedeki devletler haline getireceğini söylemektedir.

İSTER GÜL İSTER AĞLA

Baş mı, Elektrik Abajuru mu?

Amerika gazetelerinde okuyoruz: "Amerikada yeni bir saç modası hoş bir çığır açtı. Kadınlar saçlarının her buklisi arasına birer renkli ampul yerleştirmekte ve ceplerinde taşıdıkları pili yakınca ampüller türlü ışık oyunları vücuda getirmektedir.. Bu haberler karşısında bazı semtlerimizin elektriksiz kalması teessüf edilecek bir hâdir. Para ve elektrik memleketi olan Amerikada kadınların yalnız saçlarında değil aynı zamanda ayaklarının ucunda da birer elektrik ampülü koymayacakları ne malûm. Artık geceleri bu bayanların arzedecekleri hale:

İSTER GÜL İSTER AĞLA

cebelüttarik çelik bir kale halini aldı

Paris 19 (Radyo) — Cebelüttarik boğazında İngiliz ve Fransızların birinci ve ikinci sınıf safharp gemileri gelmiş ve yerlerini tutmuşlardır. Boğaza İngiltereden getirilen son sistem motorlu ve büyük çapta toplar yerleştirilmiştir. Bu toplar uzun menzilli ve seri ateşli olup bilhassa hava hücumlarında kullanılacaktır. Cebelüttarik çelik bir kale haline sokulmuştur.

İtalya Balkan İttifakını bozmak istiyor...

Paris 19 (Radyo) — Balkan antantını dağıtmak üzere Macaristan, Yugoslavya, Arnavutluk ve Bulgaristandan mürekkep bir blok tesisi İtalyan politikasının hedeflerinden biridir. İtalya Balkan antantını dağıtmak için hummalı bir faaliyetle çalışmaktadır.

Roma, İtalyan - Macar görüşmeleri sırasında Yugoslavya ile Macaristanı yaklaştırmak emelindedir.

DENİZDE BİR FACIA Dört Kardeş Boğuldu..

İstanbul, 18 (Hususî) — Çatalcanın Balaburnu köyünden Hüsnü, diğer üç kardeşiyle birlikte kömür yükledikleri bir kayıkla Terkos kolunun bir tarafından diğer tarafına geçmek istedikleri sırada kayık devrilmiştir. Kayıkta bulunan dört kardeşin hepsi de suların içine gömülerek boğulmuşlardır. Cesetlerden yalnız

ikisi bulunmuştur. Diğerleri de aranmaktadır.

Elîm bir ziya Mareşal Çakmağın Kerimleri Vefat etmiştir..

İstanbul 18 (Hususî) — Genel Kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmağın kerimleri ve Güzel sanatlar akademisi müdürü Burhan Toprağın refikası Bn. Muazzez vefat etmiştir. Merhum ahlâkî faziletiyle tanınmıştı. Ölümü ziyadır.

Ankara 18 (Hususî) — Mareşal Çakmağın kızının vefatı Ankara'da büyük bir teessür uyandırmıştır. Mareşal cenaze merasiminde bulunmak üzere bu akşam ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Reisicumhur İnönü Mareşalın hareketinden evvel erkân harbiyede ziyaret ederek tâziyetlerini bildirmiştir.

Türk - İngiliz Müzakereleri

Londra 18 (A.A) — Türkiye büyük elçisi, tekrar bu sabah Hariciye nezaretine gitmiştir.

İngiliz diplomatik mehafilinde beyan olunduğuna göre Londra ile Ankara arasında müzakereler faaliyetle devam etmektedir.

Atlantik Denizinde kuvvetli bir filo bulunduracak

Vaşington, 19 (Radyo) — Amerika Birleşik hükümeti Atlantik denizinde daima 60 parçadan mürekkep kuvvetli bir filo bulundurmağa karar vermiş ve aynı zamanda Panama kanalında tahşidat yapmıştır.

Denizbank Umum Müdürü

İstanbul 18 (Hususî) — Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Ziraat bankası reisliğine tayin edilmiştir.

Millî Şefimiz

Kabul buyurdular. Ankara, 19 (Hususî) — Cumhurreisimiz İsmet İnönü bugün Hatay Devlet Reisi B. Tayfur Sökmen ile Başvekil B. Abdurrahman Meleki kabul buyurmuşlar ve yarım saat kadar kendileriyle konuşmuşlardır.

Von Papen Almanyanın Ankara elçiliğine tayin edildi

Berlin, 18 (Radyo) — Almanyanın Ankara elçiliğine Von Papen tayin edilmiştir. Hitler şefirin tayini hakkındaki kararnameyi bugün imzalamıştır.

Arnavutluk işgali devam ediyor

Roma, 19 (Radyo) — Tirandan gelen haberlere göre Arnavutlugun ve uzak ve dağlık mntakalarının da işgali devam etmektedir. Mirditaların reisi olan Prens Bibdodenin yeğeni Marki Jori Mirditaların mesul mümessili sıfatıyla Tirana gelmiş ve İtalyan askerî makamına Mirditlerin dehaletini bildirmiştir.

Musolini Arnavutluğa Gidecek

Roma 19 (Radyo) — Musolininin Arnavutluğa yakında gideceği söyleniyor diğer bir habere göre de Musolininin bu seyahati Hitlerin senei devriyesinden sonra olacağı tahmin edilmektedir.

Fransızlar

Garpi İngilizler şark Akdenizi koruyacaklar

Londra, 19 (Radyo) — Deyli Herald gazetesi, İngiltere ve Fransa arasında Akdenizin muhafazası için bazı kararlar alındığını yazıyor. Buna göre, Fransız donanması, garbi Akdenizi muhafaza edecek. Malta adasında toplanan İngiliz harp gemileri filosu da şarki Akdenizi koruyacaktır.

Ana filo, Manş denizi ile Atlas denizi ağzında bulunacaktır.

Aile Ocaklarını Söndüren Canavar!..

YAZAN: GÖNÜL EMRE

[38]

Gördüklerim Yok Amma İşittiklerim Çok..

Özür

Romanımızın tefrikasında bir yanlışlık olmuştur. Dünkü tefrikada birinci sütündeki yazı ikinci sütuna geçirilmiştir. Okuyucularımızdan özür dileriz..

Bekçi bana dedi ki :

Bekir usta, bugünlerde sende bir değişiklik görüyorum. Bunun sebebi nedir?..

Bir müddet cevap vermedim. İçimdeki dertleri nasıl dökebilirim, nasıl anlatabilirdim. Fakata yasa kapılmakta mâna yoktu. Şöyle mukabelede buldum :

— Ne olacak.. Senin de bildiğin şeyler..

— Anlamadım !..

— Canım, demin yıkık duvarın kenarında durmuş düşünürken koluma dokundun da "Aldırma, bunlar da geçer,, demedin mi ? Elbet bir bildiğin var ki, söyledin..

Bekçi böyle bir karşılık alacağını tahmin etmediği için şaşaladı ve :

— Şey, dedi, yâni üzümge deymez demek isterdim.

İlave etti :

— Anlat bana Bekir usta.. 15 yıldır ben bu mahallenin bekçisiyim. Sonra seninle de bir hayli arkadaşlık ettik.. Yabancı sayılmam..

— Karımdan şüpheleniyorum arkadaş.. Bir aydır ne gecem gece ne de gündüzüm gündüz. Buna da sebep şu karşıda dikine yükselen apartmandaki aile ocaklarını söndüren canavardır.

Bekçi başını önüne eğdi ve birşey söylemedi. Yüzüne dikkatle baktığı görünce:

— Gördüğün, bildiğin bir şey var mı ?

Diye sordu.

— Gördüklerim yok ama, işittiklerim çok..

Bekçi beni teselli etmek istedi :

— Sen şunun burun lafına bakma Bekir !.. Elin ağzı açıktır, istediğini söyler..

— Fakat şüphelerim yalnız laflardan ibaret değil ki.. Karımın her hareketi bana yeni eziyetler veriyor. İnsan kalbini bozdu mu böyle olur zaten..

Kahvede radyoda çalınan plâğin sesi duyuldu. Yanık bir sesin söylediği halk şarkısı bana o kadar dokundu

ki..

Hani söylersem sen de hatırlıyacaksın.. Akılda kaldığına göre şöyle başlıyordu:

Dağları hep kar aldı,
Gülleri hep hâr aldı.
Ecele borçlu kaldım.
Bir gönlüm var yâr aldı.

Plâk bitince bekçiye dedim ki :

— Görüyorsun ya iki gözüm herşey bize sevgiden sevgiliden bahsediyor.. Fakat ne yazık ki ben, binbir güçlükte kurduğum aile yuvamın saadetini tatmadan böyle perişan oldum.

İyi kalpli bekçi beni uzun uzun teselli etti. Ve sözlerinin sonunda :

— Merak etme Bekir usta, dedi, ben de sana yardım edeceğim.

— Nasıl ?

— Orasını ben bilirim gayri..

— Arkası yarın —

Kadına bıçak çekti

Keçeciler caddesinde; Halit oğlu 46 yaşında çorapçı Hakkı, Etem oğlu Ahmet ve karısı Tahireye bıçak teşhir ettiği şikâyet edilmiş bıçağıle birlikte yakalanmıştır.

Kadın Meselesi

İkiçeşmelik Damlacık caddesinde Müslim oğlu Ali Erol kadın meselesinde Rüstem oğlu Hasan Tunayın evine taarruz ettiğinden yalanmıştır.

Radyo abonelerinin sayısı artıyor

Radyonun bir ihtiyaç olmasının taammümü dolayısıyla radyo aboneleri her sene bir miktar daha artmaktadır.

1937 senesinde 25,510 olan abone adedi 1928 kânunuevvelinde 46,250 ye çıkmıştır. Halk tipi radyoların çıkması ile 1939 yılında abone adedinin çok fazla artacağı tahmin edilmektedir.

Dünyada Neler Oluyor?

Pipo müsabakası

Belçikanın Mönen şehri pipo tiryakileri ile meşhurdur. Her sene pipo tiryakileri arasında mukavemet müsabakaları yapılır. Bu sene iki gram tütünü en uzun zamanda içmek için bir müsabaka yapıldı.

Bay Leon Botin, iki gram tütün dolu piposunu bir saat, sekiz dakika, otuz üç saniyede bitirdi. İkinciliği B. H. Haurbez kazandı, elli beş dakikada bitirdi. En acele eden de on ikinci müsabıktı, o iki gram tütünü yirmi üç dakikada kül etmişti.

Kullan sonra, geri ver!

Son zamanlarda Holivutta da yeni bir oyun çıktı; ancak bunu sinema artistleri oynamıyor. Oyunun adı "Kullan, sonra geri ver,, dir.

Yeni bir film çevirecek olan artistlerden birine, filmde iyice görünmesi şartile birşey gösteriyorsunuz, meselâ bir mendil, bir eşarp, bir çanta... Artist gönderdiğiniz eşyayı filmde kullanıyor sonra size iade ediyor, siz de salonunuzdaki bir camkânda bu eşyayı üstüne etiket yapıştırıp teşhir ediyorsunuz.

Şöyle ki:

"Klark Gablin piposu... Con Kravfordun çantası... Raber Taylorun kalemi... Mirna Loyun takunyası..."

Bu oyun Holivutta da çok rağbet gördü. Şimdi dükkanlarda filmlere yarıyacak eşyalar satılıyor.

Anahtarsız saaller

Hesse isminde genç bir İngiliz amcasının vefatı üzerine bir saatçi dükkânını miras alıyor. Fakat dükkânda mevcut saatlerin eski sistemde anahtarlı saatlerden olduğunu ve bunların satılmayacağını anlıyor. Bugün anahtarla kurulan saatleri kim satın alır? Genç İngiliz bu modası geçmiş saatleri ne yapacağını uzun uzadıya düşünüyor. Nihayet hiçbir kimsenin aklına gelmeyen bir çare buluyor: Dükkândaki saatlerin hepsini topluyor, Amerikaya giden bir vapura binerek Panamada Kolon şehrine varıyor. Orada saatlerini yerliler satıyor. Yalnız anahtarlarını vermiyerek saklıyor. Onun için yerliler her sabah Mister Hesse'yi ziyaret ederek saatlerini kuruyorlar ve kurma ücreti olarak ona birer Hindistan cevizi veriyorlar. Mister Hesse topladığı bu Hindistan cevizlerini bir ihracat firmasına satarak epeyce para kırıyor.

DOKTOR

Yarım baş ağrısı

— 1 —

Adına bakınca insan onu pek hafif görür. Yarım adam bile adından sayılmaz. Baş ağrısının yarısı olursa baş ağrısı sayılmamak lâzımgelir. Olsa olsa yarım komprime ile geçecek demektir.

Halbuki yarım baş ağrısı tam baş ağrısından daha ızdıraplı, daha ehemmiyetli ve başlı başına bir hastalıktır. Zaten ona yarım baş ağrısının yarı derecesinde olduğundan değil, başın bir yarısını kapladığı içindir.

Büyük bir fenâlığı da insanların en nazik yarısı olan bayanlara musallat olmalıdır. Erkekler ızdırapa daha ziyade tahammül edebilirler, diye adları çıkmıştır. Her vakit doğru olmasa da... buna karşılık kadınlar da en hafif ızdıraptan daha çok ve daha çok müteessir olurlar, diyebiliriz.

Kadınlar kendilerinin her türlü ızdırapa erkeklerden daha ziyade tahammül ettiklerini iddia ederler de, insan onların ızdırap çektiklerini istemez. Her erkeğin en büyük emeli eşini rahat ettirmek, her türlü ızdıraptan korumaktır. Öyle olduğu halde bu hain yarım baş ağrısı beşte dört defa kadınlara musallat olur.

Hem de kadınlığın en nazik, en hassas zamanlarında, bildiğiniz o günlerde gelir. Birçok defa o günlerde önce meydana çıkarak o günlerin gelmek üzere olduğunu haber verir.

Bazılarında o günler başladıktan sonra gelir ve zaten zayıf, dermansız olan kadına bir de ızdırap verir. Kimisinde de o günden bir iki gün geçtikten sonra meydana çıkar. Her halde kadınlığın o zayıf ve dermansız günleriyle münasebetini, fırsat koladığını hiç unutmaz.

Başlaması da en ziyade, kadınlığın ilk zamanlarına yani küçük kızın genç kız olduğu zamana tesadüf eder: Daha önce başladığı halde bile kız bülûğ yaşına gelince yarım baş ağrısı artar. Bu da o hastalığın ikinci bir terbiyesizliğidir.

(Sonu yarın)

Tramvay çarptı

Karantına İnönü caddesinde Eşref oğlu vatman Ali idaresindeki tramvayı İbrahim oğlu arabacı Aliye çarpıtılarak hafif surette yaralmasına sebebiyet verdiğiinden yakalanmıştır.

ŞAIR NEFİ Bir kasidesine karşılık ne hediyeler aldı

Geçenlerde bir Baki gecesi yapılmıştı. Bu sefer de Beşiktaş Halkevinde B. Sıtkı Akozan tarafından Nefi hakkında bir konferans tertip edildi.

Nefi, divan edebiyatının en büyük üstadlarından. Erzurumun eskiden Hasan kale denen Pasinler kazasında doğdu. Babası eşrafandı ; Kırım hanlarına mensuptu, onların yazıcısı imiş. Memleketinde Ömer bey diye anılan Nefi, - bir rivayete göre Kırımlıların tavsiyesiyle - birinci Ahmed zamanında İstanbula geldi. Gerek padişaha, gerek vezirlere yazdığı kasidelerle tanınmağa başladı. Şair, ikinci Osman için meşhur kasidesini yazdı. Fakat asıl şöhreti dördüncü Murad zamanına rastlar.

Nefi, epey ehemmiyetli devlet hizmetlerinde bulunmuştu. Yardım gördüklerini göklere çıkardı, azledenleri hicviyelerle yerin dibine battırdı.

Dördüncü Murad, şiiri severdi. Fırtınalı bir havada, Nefinin Sihamı Kazasını okurken, saray civarında yıldırım düşmüş, padişah da teşeüm ederek artık hiciv yazmaması için şaire tövbe ettirmiş.

Bunun üzerine söylediği

şu beyit meşhurdur.

Bugünden ahdim olsun kimseyi hicvetmeyim amma Vereydin ger icazet hicvederdim bahti nası

Bir şair de hâdiseler üzerine şöyle demiştir:

Gökten nazire indirdi sihamı kazasını belâsını

Nefi, bundan sonra da sadrazam Bayram paşaya bir hicviye yazdı. Bunu yazmakta padişahın da teşvik olduğu söylenir. Dördüncü Murad, Bayram paşayı hâdim seden haberdar etti. O da şairi huzuruna çağırıp epeyce azarladıktan sonra odunlukta boynunu vurdu (1634) ve naaşını denize attırdı. Bu sebeple şairin mezarı yoktur.

Nefinin bir Türkçe, bir de Farsî divanı mevcuttur. Farsîsi basılmamıştır. Bunlardan başka bir de Sihamı Kaza'sı vardır, Sihamı Kazasının meşhur bir beyiti:

Tacı dester ile tefahür eden Başını açmaz keli görünür

Mırrhum Ebüzzüya, Nefi hakkında 300 sahifelik bir tedkik eseri vücuda getirmişti. Buna nazaran, dördüncü Murad vezirlerinden İlyas paşa, Nefiye, bir kaside için şu hediyeleri yollamıştır.

Beş para bile sarfetmeden radyo sahibi olan adam!

Karyolası anten, dişleri detektör!

Nevyork Civarında Çok Garip bir hâdiseler oldu

Amerikada radyo ile alakadar enteresan bir hâdiseler olmuştur. Nevyork civarındaki "Vor,, istasyonuna gelen bir adam, bu radyo istasyonunun başmühendisini aramış ve kendisine karşılığınca, şunları söylemiştir:

— İsmim, Vilyem Börseldir. Benim radyom yoktur. Komşularımın hiçbiri de radyo sahibi değil. Bilhassa tahkik ettim ve kat'iyetle bu neticeye vardım. Böyle olduğu halde geceleri radyo dinliyorum. Bunun nasıl mümkün olduğunu sizden öğrenmek istiyorum. Bende radyo yok, komşularımda yok; e, peki, şu halde bu radyo meselesinin sırrı nedir? Bu, berce bir muamma, tama-

mile esrarengiz bir hal!

Başmühendis, önce bu adamın meczubun biri olduğunu hükmetmiş, fakat konuşmanın devamı üzerine, bilakis normal, kendi halinde bir adamla karşılaştığı kanaatini edinerek, verilen izahat üzerinde durmuştur. Yaşlı bir adam olan Vilyem Börsel, uzun boylu izahat vermiş ve başmühendis, bu işin içyüzünü öğrenmek üzere harekete geçmiştir. Neticede, işin içyüzü anlaşılmiştir. Müraacaat eden adam, yıllardır beri bir çakı fabrikasında çalışıyormuş. Oradaki ihtisası, çakıları parlatmakmış. Bu işi de kömür tozile yapı-

— Devamı 4 üncüde —

Yakın tarihten bir saiha

10,000 Fiğüran ve 2,000,000 dolar sarfile vücuda getirilmiş emsalsiz bir sanat şaheseri

SÜVEYŞ FEDAILERİ

TÜRKÇE SÖZLÜ

Baş rollerde: Anna Bella - Tyrone Povver-Leretta Young

Bugün Matinelerden itibaren

ELHAMRA Sinemasında

Telefon: 2573

En yüksek takdir alkışları tophyacaktır. Ayrıca: gayet güzel Renkli Miki ve Paramunt Jurnal Seanslar: 2.15 - 4.30 - 6.45 - 9 da başlar.

19 Çarşamba

Yeni Sinemanın

KAHKAHA VE HEYECAN haftası başlıyor

Hepsi İzmirde ilk defa
TÜRKÇE

LOREL - HARDI Çifte
CANI DOKTOR

Türkçe Foks Jurnal

TAYYARE Sineması Telefon: 3646

Bugün matinelerden itibaren senenin en büyük filmi
ANDRE HUGO'nun "MARN KAHRAMANLARI,"
Eserinden

Harp dönüşü

1914 — 1918 B.yük ve umumî harbinde bir Fransız köylü ailesinin fecî romanı

Ayrıca: Metro Jurnal en son dünya haberleri
Müessilleri: Reimu - Jerman dermoj

İş ihtilâflarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi

BİRİNCİ KISIM

Mümessil işçiler seçimi

Madde: 1 — İş kanununa tâbi iş yerlerinde iş verenle işçiler arasında zuhur edecek (tekbaşlı) veya (toplulukla) iş ihtilâflarını uzlaştırmaya çalışmak ödevini yapmak üzere, her iki senede bir, Mart iptidasından Mayıs sonuna kadar ki devre içinde iş kanununun 78 inci maddesi mucibince mümessil işçileri seçimi için işçilerin genel seçimi yapılır.

Madde: 2 — Birinci maddede yazılı genel seçimler bittikten sonra yeniden açılacak iş yerlerinde seçim yerinin faaliyete başladığı tarihten itibaren üç ay zarfında ikmal olunur. Bu süre içinde sonradan seçilmiş olan işçilerin mümessillik ödevini yapmak şalâhiyetleri, yeni genel seçim neticesinde tayin edilecek yeni mümessil işçilerin vazifeye başlatılmasına kadar devam eder.

Madde: 3 — Yılın her hangi bir devresinde faaliyeti arttıran iş yerlerinde mevcut daimi işçilerle bunlara ilâveten, işbu devre faaliyet devresine mahsus olmak üzere, alınan yeni işçilerin yekûnu iş kanununun 78 inci maddesindeki mümessil işçiler sayısının da arttırılması lâzım gelirse, işçilerin alındığı tarihten itibaren on beş gün zarfında bütün işçiler tarafından işbu yeni gelen işçiler arasında muvakkat ve münzam mümessil işçi ödevini

yapmağa ehliyetli olanlar seçilir.

Fazla faaliyet devresi hitam bulup da yeni gelen işçiler işten çekilince muvakkat ve münzam mümessil işçilerin de sıfatları nihayet bulur.

Madde: 4 — Yılın her hangi bir devresinde faaliyette bulunup öteki devresinde büsbütün faaliyetten kalan iş yerlerinde işin başladığı tarihten itibaren on beş gün zarfında o devreye mahsus olmak üzere seçim yapılır.

Madde: 5 — Bir işverenin aynı şehir dahilinde ayrı mahallerde bulunan iş yerlerinde, birbirinin aynı veya mütemmimi yahut müteferrii işleri gören işçilerin topeykûn sayısı itibara alınarak ona göre lâzım gelen sayıda müşterek mümessil

Diğer taraftan bu adamın işçi ödevini yapmağa ehliyetli işçiler seçilir.

Madde: 6 — İşçilerinin bir kısmı, muayyen veya gayri muayyen devrelerde mütevaliyen değişmekte olan iş yerlerinde (bazı maden ocaklarında olduğu gibi) seçim, münhasıran daimi işçiler arasından bu iş yerinin en faal devresindeki işçi sayısı esas tutularak yapılır.

—Sonu yarın—

Ankara Radyosu

(Bugünkü program)
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU

1639m. 183Kcs. 120KW.
T.A.Q. 19,74m. 15195Kcs. 20KW.
T.A.P. 31,70m. 9465Kcs. 20KW

12.30 Program
12.35 Türk müziği
Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun, Zühtü Bardakoğlu.
Okuyan: Müzeyyen Senar
1-hicazkâr peşrevi
2-Leminin - hicazkâr şarkı - son aşkımlı canlandırır
3- Suphi Ziyanın - hicazkâr şarkı-ehli zevkân.
4-Kemal Niyazi Seyhun-Ke mençe taksimi.
5-Şükrünün-muhayyer şarkı-yadında o sevdalı yeşil.
6-Sadettin kaynak-muhayyer şarkı- sürmeyi göz öldürür.
7-Selâhattinin-muhayyer şarkı-gökler perisi gibi.
13 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

Demiryolları Müsabaka ile yüzden fazla memur alacak

Ankara, 14 (Hususî) — Devlet demiryolları umum müdürlüğü yeni hatlarını her gün biraz daha fazlaşması üzerine kondoktör, istasyon memuru ve müstahdemini olarak kadrosunun tevsie karar vermiştir.

Bu cümleden olarak askerliğini yapmış yüz Lise mezunu seçerek bunları Haydarpaşada yedi ay kursa tâbi tuttukten sonra yeni vazifelerine tayin edecektir. Yeni bütçenin alacağı, şekle göre, Hazirandan sonra da Ortamektep mezunları için bir müsabaka açarak, memur alacaktır.

Amerikan Futbolu (Rugby)

Amerikan futbolünün ne kadar dehşetli bir spor olduğunu gösteren bir maç safhası

Bugün

Kültürpark Sinemasında

[2-Büyük-Filim Birden]

1- Akdeniz Korsanları

Büyük deniz harbi

2- Kadınların Sırrı

ROBERT TAYLOR - IRENE DUNNE

Taraftından temsil edilmiş ahlâki - içtimai bu hissi dram

Ayrıca: Türkçe sözlü Foks Jurnal

Seanslar her gün: Deniz Korsanları 3 ve 7,10da

Kadınların Sırrı 4.50 ve 7,9 da

Cumartesi Pazar saat 1 de Kadınların Sırrı ile başlar

Tekmil izmir halkı bu hafta gene

ASRI SINEMAYA koşuyor

19Nisan Çarşambadan itibaren

İnsan gözünün bugüne kadar görmediği dünya Sinemacılık aleminin

Eşsiz bir şaheseri müthiş bir sinema Romanı

İzmidde ilk defa BELA LUGOSI

Doktor şandu

2 Devre 25 Kısım Tekmil Birden

Ayrıca yeni Miki ve dünya haberleri

Aşçıbaşı Marka

Makarnaları

1937 - 1938 Selânik sergisinde birincilik madalyasını kazanmıştır.

13.15-14 müzik riyaseticumhur bandosu - şef: İhsan Küncer

1-c. urbini - düğün marşı
2-g. pares-mazurka
3-keler bela-Macar uvertürü
4-Gounod -faust operasından fantazi.
5-r. vvagner -lohengrin operasının marşı.

17.30 konuşma inkılâp tarihi dersleri - Halkevinden naklen

18.30 program
18.35 müzik virtüozlar-pl.
19 konuşma çocuk esirgeme kurumu

19.15 Türk müziği fasıl heyeti
Celâl Tokses, Tahsin Karakuş, ve Saire Tokay.

Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler.
20 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası fiyat

20.15 Türk müziği
Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla
Okuyanlar: Sadi Hoşses, Semahat Özdenes.

1-Segah peşrevi
2-kemani Sadinin-segâh şarkı-rumunda ölen nağmede
3-Selâhettin Pınarın-Hüzzam şarkı - bilmem niye.

4 - Ahmet Rasimin - Segah şarkı- benim sen nemsin.

5 - Cevdet Çağla - keman taksimi.

6-türkü- boşan dağlar boşan

7-türkü- göresinmi geldi

8-udi İbrahim - kürdilhicazkâr şarkı - sineler aşkınlâ inler.

9-kemani Sehakın -kürdilhicazkâr şarkı-çılınca] sevip

10-türkü -akşam olur kervan iner yokuşa.

21 memleket saat ayarı.

21 konuşma

21.15 esham, tahvilât, kam-biyo-nukut borsası fiyat

21.25 neşeli plâklar-R.

21.30 temsil vapurda piyes

Yazan: Ertuğrul Şevket

22 müzik küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın

23 müzik cazband-pl.

23.45-24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

LUKS LUKS LUKS

LÜKS
MARKALI
ÇAMAŞIR VE BANYO
Sabunları

LUKS Sabunlarını kullanmakla kesenizi ve cildinizi korursunuz. Israrla arayınız. Amili UMİD fabrikası. Telefon 3047 Telgraf kısa adresi: UMİDUN

DOKTOR Salih Sonad
Cilt, Saç ve Zührevi hastalıklar mütehassısı
2 nci Beyler sokak No. 81
TELEFON 3315

Dr. Demir Ali
Kamçıoğlu
Cilt Tenasül hastalıkları elektrik tedavisi
Izmir - Beyler sokak No. 55
Tel: 55 (Eskişehir 517)

Dr. Fahri Işık
Izmir Memleket Hastanesi Rontken Mütehassısı
Rontken ve elektrik tedavisi yapılır ikinci Beyler So. No. 29 TELEFON 2542

Cumhuriyet Kişesinin Sevinirdiği Vatandaşlarımız

26ncı tertipte üçüncü ve beşinci keşidede iki defa on beşer bin altıncı keşide ise müşterilerine yirmi bin 3000, 1500 92 numaradaki ve on vatandaşa da ayrı ayrı biner lira kazandırmak suretile pek çok vatandaşlarımızı servet, sevinç ve refaha kavuşturan bu uğurlu ve hayırlı kişiden piyango biletlerini almağa ihmal etmeyiniz. Çünkü sizi mesud ve bahtiyar edecek Mezarlıkbaşında B. Recebin "Cumhuriyet," kişesidir.

Alkol, gomlak santrak, pomza taşı ve meşhur ANALIN boyaları.. Bilumum baharat
Tel. 3882

Terzi Kâzım Sangüder

Izmir: Yeni Kavaflar çarşısı no. 35
Avrupanın yüksek terzi-mekbinden diplomalı

Peşin ve Taksitle

En müşkülpeşent subayların ve sivillerin mizaçlarına göre-taksitle her türlü elbise-Diker.

SON DAKİKA

Hariçte bulunan İtalyanlar

Bir Harp Vukuunda Faşist İtalya Aleyhine Harp Edecekler

Paris, 18 (Radyo)—Fransada bulunan İtalyanlar birliği reisi Bay Kossi birliğin senelik toplantısında bir nutuk söylemiş, Fransada 900 bin, Tunusta 100 bin, Amerikada 7 milyon, diğer yerlerde de bir milyon kadar İtalya bulunduğunu, bunların faşist İtalyadan kaçmış kimseler olduğunu ve bir harp çıkarmak isteyen faşizm ideolojisi için harbe girmiyerek bilâkis Fransız ordusunda faşizm aleyhine silâh atacıklarını, çünkü çıkacak bir harbin Fransa ve İtalya arasında kalmayıp cihan medeniyetinin imhâ ile neticeleneceğini söylemiştir.

Yarın Berlin üzerinden tayyare geçmiyecek

Berlin 19 (Radyo) — Bugün akşam saat 19 dan itibaren yarın akşam saat 20 ye kadar Berlin üzerinden her hangi bir tayyaranın uçuşu yasak edilmiştir. Bu emre itaat etmeyen tayyareler derhal ateş edilerek düşürülecektir.

Yeni iki buçuk liralık banknotlarımız

Ankara, 19 (Hususi) — 25 Nisan 1939 tarihinden itibaren yeni iki buçuk liralık banknotlar tedavüle çıkarmaya başlanacak ve evvelki banknotlar için yapıldığı gibi çıkarılacak miktar mukabilinde mütedavil banknotlardan aynı miktar tedavülden çekilecektir.

Almanya İtalyaya 6 fırka asker göndermiş

Londra, 18 (Radyo) — Tam teşkilâtli altı Alman fırkası İtalyanın muhtelif yerlerine gönderildiği Berlinden bildirilmektedir.

B. Bone elçimizle görüştü

Paris 19 — Fransa Hariciye nazırı B. Bone dün Paris büyük elçimiz Suad Davası kabul ederek 3 saat görüşmüşlerdir.

Elbesan civarında bir İtalyan nakliye kolu yağma edildi..

Paris, 19 (Radyo) — Arnavutlukta milli çetelerle İtalyan kuvvetleri arasında çarpışma devam etmektedir. Evvelki gün Elbesan civarında bir İtalyan nakliye koluna çeteler hücum etmiş ve otomobillerdeki mühimmat Arnavutlar tarafından yağma edildikten sonra benzinle 40 kamyon yakılmıştır.

İtalyan kara ordusuunun takviyesi

Roma, 18 (Radyo) — İtalya hükümeti kara ordusunun takviyesi için 939 senesinden itibaren on sene müddetle 500 milyon liralık tahsisat vermiştir.

İtalya İspanyaya yeniden kuvvet gönderdi

Paris, 18 (Radyo) — Sağlam bir membadan alınan habere göre, İtalya İspanyaya yeniden iki tabur asker göndermiştir.

Selânikte Feci bir Cinayet

Bir Arnavut zabiti Arnavut Konsolosu ile bir Yunan zabiti öldürdü

Selânik 18 (Radyo) — Yunan hudutlarına iltica eden Kora Nazım adında bir Arnavut mülâzımı, evvelki gün Arnavutluk konsoloshanesine gitmiş ve konsolos Cormolaskiyi görerek, kendisinin Yunanistandan harice çıkması için kolaylık göstermesini istemiştir. Konsolos, ertesi gün Arnavud zabitiyle birlikte Yunan merkez kumandanlığına müracaat etmiş ve Kora Nazımın Yunanistandan mufarekati için lâzım gelen muamelenin icrasını rica etmiştir. Arnavud zabiti, bu esnada cebinde saklamış olduğu tabancayı çekerek, evvelâ Arnavud konsolosuna ve sonra da Yunan zabitiine ateş etmiş ve ikisini de öldürmüştür. Bu hadise, Selânikte derin akisler yapmıştır.

Karyolası anten, dişleri detektör!

Baştarafı 2 nci sahifede — ağızda fazlaca altın diş varmış. Bu suretle, altın dişler arasında biriken kömür tozu, kendisine ideal bir detektör temin etmiş. Kendisi uykuda horlamağa başlayınca, alt çenesi aşağıya sarktığından ve altın dişleri tamamile açıktan kaldığından, detektör daha müessir oluyormuş. Yattığı demir karyolaya bir elektrik lâmbası raptettiğinden, bu itibat dolayısıyla de yatağı mükemmel bir anten rolü oynuyormuş. Ve hemen bütün teferüatıyla orijinal radyonun besbedava temin edilmiş olması etrafında araştırma yapan radyo başmühendisi, Vilyem Borşelin ağızından şunları da işitiyor:

— Musiki, kulağıma odayı aydınlatmak için elektrik düğmesini çevirir çovirmez aksediyor. Elektrigi söndürünce de ses kesiliyor. Geceleri radyo musikiyle uykudan uyanınca, elektrigi açık bırakarak uykuya dalmış olduğumun farkına varıyorum. Elektrigi söndürünce, başımı dinlemek imkânını buluyorum. Lâkin, rahat etmek için bütün gece karanlıkta oturacak değilim ya!

İşin işyüzü anlaşıldığından sonra, müracaat eden bu adamın tazminat isteğine karşı, kendisine diş macunu ile diş fırçası verilerek, yataktan altın dişleri arasından kömür tozlarını uzaklaştırması ve aynı zamanda elektrigi söndürmeği unutmaması tavsiye olunmuş. Uyanırken besbedava radyo dinlemesinin de bir zevk, bir eğlence olduğundan bahsedilerek, "hattâ bunun için biz sizden para isteyebiliriz, bu itibarla işi uzatmayınız," denilmiştir.

Talebe Kasketleri

Talebe kasketlerinin, bilhassa kız talebe serpuşlarının kendilerinin de hoşlarına gidecek şekilde tesbiti için Maarif vekâletinde tetkikler yapılmaktadır.

Başı açık dolaşmağa alışmış olan erkek talebe için de meselâ rozet şeklinde bir âlâmet kabul edilmesi düşünülmekte olduğu haber alınmaktadır.

İspanyol

Kuvvetleri Cebelüttarıktadır.

Cebelüttarık, 19 (Radyo)—Bir İspanyol süvari alayı ile bir topçu taburu Cebelüttarık'ın on kilometre şimalinde bulunan San Roguşe gelmiştir.

Elli Yaşına Girmesi Münasebetile ADOLF HITLER

20 Nisan, Almanyanın Führer'i Hitlerin doğum yıldönümüdür. Bu sebeple her yerden olduğu gibi, memleketimizden de bir heyet Almanyanaya, büyük merasime iştirak etmek üzere davetli sıfatile, gitti.

Milli sosyalist fırkasının lideri olarak devlet reisliğini işgal eden ve Almanyanaya bugünkü istikametini veren Hitler, asırımızın en dikkate şayan simalarındandır.

Bavyera ile Avusturya arasındaki Bronau kasabasında 1889 senesinde doğdu. Vaktile aleyhtarları: "Bu zat Avusturyalı olduğu halde niçin başımıza geliyor?" diye itiraz ediyorlardı Fakat kendisi aslen Bavyera köylerine mensupmuş. Pederi hudutta gümükçülük eden bir küçük memurken tekâüd olmuştu.

Adolf Hitler, ilk tahsilini doğduğu kasabada gördü. Orta tahsilini de Viyana ciçarındaki Lintz şehrinin bir mektebinde yaptı.

Babasına annesi, küçük Adolfun çocukluğunda vefat ettikleri için müstakbel Führer, Viyana sanayi mektebine yazıldı. Resme karşı kabiliyet gösteriyor ve bu sanatta muvaffak oluyordu. Sonradan mimar olmak istedi de akademi imtihanlarında kazanamadığı için alınmadı.

Bu sebeple resmî yüksek tahsili yoktur. Fakat kendi kendine okumuş, mücadele etmiş ve yetiştirilmiştir.

Ekmeğini kazanmak üzere, bir müddet Viyanada bir mimarın, sonra da bir nakkaşın maiyetinde çalıştı. Sıkıntı çekiyordu. Kitap alabilmek, yuhut tiyatroya gitmek için boğazından kesmeğe mecbur oluyordu.

1912 de Avusturyadan ayrılıp Münih'e gitti. İlk zamanlar orada da epey müzayekada kaldı. Sonraları ufak tefek tablolar yaparak ressamlıkla şöyle böyle geçimğe başladı. Bir taraftan da siyasi hâdiseleri merakla takip ediyordu.

1914 te Alman ordusuna gönüllü olarak iştirak etti. İki defa yaralandı. Mağlûbiyet üzerine büyük elem duydu. Altı kişinin kurduğu gizli bir amele partisine, arkadaşları mühendis Feder vasıta-

sile girdi. "Alman amele partisi," isimli bir teşkilât üzerinde müessir olarak, bunu "Nasyonal sosyalist Alman amele fırkası," haline çevirdi. Halk, buna - ilk harflerinden kinaye - Nazi fırkası diyor, Hitler de lider olduğu için Führer diyorlar.

Canlı, heyecanlı konferanslar veriyor, şimdi hâlâ çıkmakta olan Völkische Beobachter gazetesinde makaleler nesrediyor, fırkasının fikirlerini yaymağa uğraşıyordu. Etrafında hayli taraftar toplanıyordu.

1924 te hükümeti devirmek teşebbüsünde bulundu. Muvaffak olamıyarak tevkil edildi ve on ay müddetle hapis hâlinde kaldı.

"Mücadelem," isimli eserini bu sırada yazdı. Hâlâ bu eserin satış parasile yaşar devletten ücret almaz.

Prensipleri şudur: Alman vatandaşları yalnız

Alman kanından olanlardır. (Binaenaleyh dahilde Yahudi aleyhtarlığı) Alman kanından olanlar en yüksek kandıdır. (Binaenaleyh ciçanda Alman hâkimiyeti). Bütün Almanların mesud olması için de, devlet sermayedarlığı... İctimai sınıfların aralarında mücadele ettirmeyip imtizaç ettirmek fikri de İtalyan faşistliğinden mülehmdir, denebilir. (Sınıf mücadelesini kaldırmak için komünistlikle mücadele. Bir millet, bir devlet halinde bir şefe itaat!)

Fırkanın programı 25 maddeliktir. Bunların başında Versay muahedesinden Almanyanı kurtarmak geliyor. O emel fazlasile tahakkuk etti. Almanya, Hitlerin idaresi altında hudutlarını genişletti. Emel, ilk önce Alman ırkından olan herkesi birleştirmekti; şimdi ise diğer milletleri de tâbi etmek halini aldı. Almanya artık dünya hâkimiyeti için demokrat devletlere karşı çarpışıyor ve bir taraftan müstemleke istemekle beraber, şarka ve cenuba doğru yayılmak siyasetini takib ediyor. Bütün bu siyasetlerin ana hatları Hitlerin "Mücadelem," isimli kitabında çizilmiştir.

Hitler, sefahatten uzak bir hayat yaşamasile maruftur. Hücum taburları, Müdafaa taburları gibi yarı askeri teşkilâta istinad edecek iktidara geldi.

Nazilerin Führeri 20 nisan da 50 yaşına girmiş oluyor.

ilân

İşverenlere

İş Dairesi 4. Bölge Âmirliğinden:

1— 24 Mart 939 tarih ve 4165 sayılı resmî gazetede neşrile meşriyet mevkiine giren (iş ihtilâflarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi) ni Yeni Asır, Anadolu ve Halkın Sesi gazeteleri de tefrika olarak neşretmektedirler.

2 — Bu zamname mucibince işverenler (müessil işçi) seçimini Mayıs 939 ayı sonuna kadar tamamlamakla mükelleftirler.

3 — (Müessil işçi) ler 15 haziran 939 tarihinde vazifeye başlayacaklardır.

4 — Nizamname mucibince seçim işleri hakkında dairemize gönderilecek yazıların (taahhütlü) olarak yollanması lâzımdır.

5 (Müessil işçi) seçimi işinin tamamlanması zamana bağlı olduğu için işverenlerin hemen faaliyete geçmeleri icabetmektedir. Tebliğ olunur. 19-20-21 (1313)

Hakaret Edenler

Keçeciler Anafartalar caddesinde Kâmil oğlu Kemal, Mehmet kızı Fatma ve Rahin oğlu Hüseyine hakaret ettiğinden yakalanmıştır.

Ş Keçeciler Kızlarağası hanında Bekir oğlu yorgancı Arslan, Emin kızı Fatma ve Hasan oğlu Mehmet Aliye hakaret ettiğinden yakalanmıştır.

Izmir Asliye mahkemesi 2 nci Hukuk dairesinden : 39/535

Izmirin kadiriye mahallesinde şavlağa sokağında 7 sayılı evde hasan kızı fatma dibek başında bardakçı sokağında 3 sayılı sabık polis M. mustafa nezdinde ömer oğlu hüseyin aleyhine açtığı boşanma davasının dava arzualı suretile davetiye varakası müddeialeyhin ikametgâhi meçhul olduğundan ilân 14-4-939 cuma günü saat 10 için yapıldığı halde müddeialeyh gerek bizzat ve gerekse mahkemeye vekil dahi göndermemiş olduğundan hakkında gıyap kararı ittihazına mahkemece karar verilmiş ve bu bapta tahkikatı 5-5-939 cuma saat 10 a talik edildiğinden yevmi mezkûrda müddeialeyhin mahkemede bizzat hazır bulunması veya bir vekil göndermesi aksi takdirde tahkikat ve mahkemenin gıyabında devam edip müddeialeyhin bir daha tahkikat ve mahkemeye kabul edilmiyeceği ve gıyabında karar ittihaz olunacağı gıyap kararının tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 1312

Izmir Asliye mahkemesi ikinci hukuk dairesi den:

Izmirde Eşrefpaşada Birinci Süleymaniye mahallesi Kavaklı pınar caddesinde 18 numaralı evde mukim Mehmet kızı Leman tarafından İzmir - Eşrefpaşada ikinci Süleymaniye mahallesinde Hüseyin Ef. sokağında 38 numaralı evde arabacı Mahmut aleyhine açılan boşanma davasına mütedair arzualı suretile davetiye varakası müddeialeyhin ikametgâhının meçhuliyetine mebni mübaşir tarafından bilâteblig iade edilmiş ve zabıtaca yaptırılan tahkikatlarda ikametgâhi taayyün etmemiş olduğundan tebligatın ilân ifasına ve bu bapta tahkikatın 12 Mayıs 939 tarihine rasthyan Cuma günü saat ona talikine karar verilmiş ve arzualı suretile davetiye varakası mahkeme koridoruna asılmış olduğundan müddeialeyh arabacı Mahmudun tayin olunan gün ve saatta tahkikat hakimi Rifat Gözübüyüköğlü huzurunda hazır bulunması veya bir vekil göndermesi, aksi takdirde hakkında muamele gıyabiye icra kılınacağı tebliğ makamına kaim olunmak üzere ilân olunur. 939/1004

Gelenler

Sivas mebusu B. Mitat Şükrü Belda, Fransız hükümeti ticaret nezareti şube müdür muavini B. Moris Jon Viktor İstanbuldan şehrimize gelmişlerdir.

Zengin Olmak İsterseniz

Piyango Biletlerinizi Mutlaka SAADET Kişesinden Alınız

Çorakkapu Polis Merkezi karşısı No35 H. TAHSİN ÜNDER T 3497